

پالایشی ها عامل سقوط شدند!

فرار سرمایه از بورس سرخ پوش

صفحه ۳

دریافت خدمات دولتی به احراز نشانی معتبر مشروط شد

صفحه ۲

رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور اعلام کرد:

از نهایی سازی بودجه ۱۴۰۶ تا هوشمندسازی خدمات دولتی

صفحه ۲

همتی: ۳ میلیارد و ۳۰۰ میلیون دلار ارز برای دارو تأمین شده است

صفحه ۳

زخمی که خوب نمی شود: چرا رکورد بیکاری می شکند اما بیکاران برنمی گردند؟

علیرضا محمودی فرد - پسادکتری حرفه ای آینده پژوهی، پژوهشگر و مدرس دانشگاه ها

تصور کنید کش را تا نهایت توان می کشید و بعد رها می کنید. انتظار دارید به حالت اول برگردد، اما این بار بخشی از کش، شُل و تغییرشکل یافته باقی می ماند. این تصویر ساده، عصاره ی یکی از هولناک ترین پدیده های اقتصاد کلان است: «اثر باتلاقی» یا هیستریزیس در بازار کار. پدیده ای که نشان می دهد بیکاری، مثل زخمی که خوب نمی شود، می تواند حتی پس از عبور بحران، رگی ماندگار بر پیکر اقتصاد به جا بگذارد.

درس های استاندارد اقتصاد می گوید بیکاری، پدیده ای چرخه ای است؛ اقتصاد که رونق بگیرد، کارگران بیکارشده، دوباره سر کارشان برمی گردند و همه چیز به روال عادی بازمی گردد. اما داده های چهار دهه ی اخیر، از اروپای دهه ی ۱۹۸۰ تا بحران مالی ۲۰۰۸ و پاندمی کرونا، روایت متفاوتی دارند. در بسیاری از کشورها، نرخ بیکاری پس از شوک های بزرگ، دیگر به سطح قبلی خود بازنگشت. انگار اقتصاد در باتلاقی از بیکاری فرو رفته و بیرون آمدنش به این سادگی ها نیست.

سه زخمی که التیام نمی یابند اقتصاددانان، سه کانال اصلی برای این ماندگاری شوم شناسایی کرده اند که درک آن ها برای سیاست گذار امروز، حیاتی است. نخست، «فرسایش سرمایه ی انسانی» است. مهارت، مثل ماهیچه می ماند؛ اگر مدتی از آن استفاده نکنی، تحلیل می رود. کارگری که هجده ماه از خط تولید دور مانده، دیگر آن سرعت و دقت سابق را ندارد. تخصصی که با فناوری روز بیگانه شده، حالا باید برای بازآموزی هزینه کند؛ هزینه ای که نه خودش دارد و نه لزوماً کارفرمایی حاضر به پرداخت آن است. این کارگر دیروز، امروز در چشم کارفرما، «منسوخ شده» به حساب می آید.

دومین کانال، قدرتی است که به «خودهی ها» می رسد. در دوران رکود، بنگاه ها اخراج می کنند. اما در دوران رونق بعدی، چه کسی بر سر میز مذاکره دستمزدهای بیشتری می بیند؟ کارگرانی که در امان مانده اند؛ همان «خودهی ها». آن ها به جای فشار برای استخدام بیکاران، ترجیح می دهند دستمزد بالاتری برای خود طلب کنند. اتحادیه ها و چانه زنی جمعی، از بیرونی ها غافل می شوند و چرخ دنده های بازار کار، به ضرر همان هایی می چرخد که بیش از همه به شغل نیاز دارند. و سوم، زخم روح است. بیکاری بلندمدت، فقط جیب را خالی نمی کند؛ روان را می فرساید. امید که بمیرد، جستجویی کار متوقف می شود. فرد از جمع «بیکار» هم خارج می شود و به جمعیت «ناامید» می پیوندد؛ گروهی که دیگر حتی در آمار رسمی هم دیده نمی شوند اما

خوراک ان جی ال ۳۱۰۰ افزایش می یابد

مجری طرح های نگهداشت و افزایش تولید طرح های توسعه غرب شرکت نفت مناطق مرکزی ایران از نزدیک شدن خط لوله ۱۲ اینچ دانان به مرحله راه اندازی خبر داد و گفت: با بهره برداری از این خط، روزانه ۱۲ میلیون فوت مکعب گاز همراه نفت این میدان جمع آوری و به خوراک کارخانه ان جی ال ۳۱۰۰ اضافه می شود.

به گزارش ایلنا از وزارت نفت، مهدی جهانبخش شجاعی درباره تکمیل عملیات نصب خط لوله ۱۲ اینچ دانان بیان کرد: این خط لوله به طول بیش از ۴۸ کیلومتر با هدف انتقال گازهای همراه نفت میدان دانان، جلوگیری از سوزاندن این گازها در مشعل ها و تأمین بخشی از خوراک کارخانه ان جی ال ۳۱۰۰ طراحی و اجرا شده است.

وی افزود: با راه اندازی این خط، روزانه ۱۲ میلیون فوت مکعب گاز همراه نفت به خوراک کارخانه ان جی ال ۳۱۰۰ افزوده و زمینه جمع آوری گازهای همراه و کاهش سوزاندن آن ها در مشعل های میدان دانان فراهم می شود.

سرمقاله

نفس های آخر کسب و کارهای کوچک

تعمیلی یک کسب و کار معمولاً از روزی شروع نمی شود که کرکره پایین می آید. خیلی قبل تر آغاز شده است. از روزی که صاحب کسب و کار تصمیم می گیرد ...

یادداشت

زخمی که خوب نمی شود: چرا رکورد بیکاری

می شکند اما بیکاران برنمی گردند؟

تصور کنید کش را تا نهایت توان می کشید و بعد رها می کنید. انتظار دارید به حالت اول برگردد، اما این بار بخشی از کش، شُل و تغییرشکل یافته باقی می ماند...

یادداشت

به خاطر یک مشت اضطراب

نتیجه یک بررسی روان شناسی: «تهران بیشترین مردم مضطرب را دارد/ شهرودنادر پر اضطراب تمایل به درمان ندارند»

به خاطر یک مشت اضطراب

راضیه حسینی - روزنامه نگار

نتیجه یک بررسی روان شناسی: «تهران بیشترین مردم مضطرب را دارد/ شهرودنادر پر اضطراب تمایل به درمان ندارند.» این عدم تمایل هم حتماً هیچ ربطی به قیمت درمان و تعرفه های روان شناسان و روان پزشکان ندارد، فقط به خاطر این که دل شان نمی خواهد نمی روند. حتماً فکر می کنند اگر بروند به آن ها انگ دیوانه بودن می زنند و این حرف ها.

یک طوری درباره ی عدم تمایل مردم می گویند انگار سر هر محله یک روان شناس وجود دارد و صبح به صبح میز و دفتردستک خود را نبش کوچی می گذارد، یک پنر بزرگ همه کنار خود می زند که «خدمات روان شناسی در این محل رایگان است» ولی مردم، بی تفاوت به او، از کنارش رد می شوند و همان طور مضطرب و نگران به زندگی ادامه می دهند. اصلاً دل شان نمی خواهد این اضطراب را از خودش دور کنند، به آن عادت کرده اند و وابسته شده اند. هر روز صبح وقتی از خواب برمی خیزند اول مطمئن می شوند که اضطراب کنارشان هست یا نه. شبیه شب هم در آغوش اضطراب به خواب می روند.

بعضی در بیوی تلگرام و اینستاگرام و ... نوشته اند «جاست اضطراب» «فور اور ویت اضطراب» یا «بی همگان به سر شود بی تو به سر نمی شود اضطراب» حتی عکس پروفایل شان هم چهره ی مضطرب و نگران شان است در پس زمینه ی سیاه و غبارآلود! مردم به حدی این حس را دوست دارند که هر روز بیست و چهار بار اخبار را چک می کنند تا بیشتر از قبل نگران شوند. باتوجه به این که می دانند همه چیز در حال گران شدن است، باز به فروشگاه ها می روند و با دیدن قیمت ها یک دل سیر مضطرب می شوند و دوق می کنند. با خبر جنگ که دیگر کیفشان کوک می شود و در دریای اضطراب شیرجه می زنند.

به نظرم ان حالا که درباره ی اضطراب و عدم تمایل مردم به درمان آگاهی پیدا کردید، بروید سراغ باقی نظرسنجی ها. مثلاً چند درصد مردم گوشت نمی خورند و چند درصد از این درصد، اصلاً تمایلی به خرید گوشت ندارند، یا سفر نمی روند و اصلاً از مسافرت متنفر هستند، مخصوصاً با هواپیمای! چند درصد مدت ها است تفریحی نداشته اند، حتی که رستوران هم نرفته اند و چند درصد از این ها تمایلی به تفریحات ندارند و اصلاً از رستوران حال شان به هم می خورد.

هیچ کدام از این عدم تمایل هم هیچ کوچک ترین ربطی به گرانی ها ندارد، مردم مرض دارند!

نفس های آخر کسب و کارهای کوچک

ساسان باقرینه - کارشناس ارشد مالی و اقتصاد

در گردش خود را مصرف کند، نیروی متخصصش را از دست بدهد، تعمیرات را عقب بیندازد، سرمایه گذاری را متوقف کند و دائماً بدهی تازه ایجاد کند، شاید هنوز زنده باشد؛ اما قوی تر نشده است.

احساس من این است که بخش مهمی از سیاست های حمایتی ما در سال های اخیر بیشتر در سطح «زنده نگه داشتن» باقی مانده است. یعنی سیاست گذار تلاش کرده بحران فوری مدیریت شود، اما کمتر توانسته شرایطی ایجاد کند که بنگاه دوباره حاشیه امن بسازد.

برای تاب آوری، کسب و کار به چیزی بیشتر از مهلت نیاز دارد.

به سرمایه در گردش قابل دسترس نیاز دارد. به مقررات قابل پیش بینی نیاز دارد. باید بداند اگر امروز قراردادی می بندد، چند ماه بعد با چه قواعدی روبه روست. باید بتواند برای مالیات، بیمه، انرژی و تأمین مالی خود برنامه ریزی کند.

حتی حمایت مالیاتی هم اگر فقط به معنای عقب انداختن پرداخت باشد، مسئله را به آینده منتقل می کند. گاهی باید دید آیا بنگاه اساساً توان بازسازی جریان نقدی خود را دارد یا نه.

این نکته به معنای حمایت بی قید و شرط از هر کسب و کاری نیست. طبیعی است که بنگاه ناکارآمد را نمی توان برای همیشه با منابع عمومی زنده نگه داشت. اما میان یک کسب و کار ناکارآمد و بنگاهی که به دلیل یک دوره غیرعادی اقتصادی، شوک ارزی، محدودیت انرژی، افت تقاضا یا کمبود سرمایه در گردش تحت فشار قرار گرفته، تفاوت وجود دارد.

سیاست اقتصادی باید بتواند این دو را از هم تشخیص دهد.

مسئله دیگر زمان حمایت است.

کمک وقتی بنگاه نیروهایش را تعدیل کرده، بازارش را از دست داده و سرمایه در گردش آن تمام شده، بسیار پرهزینه تر از حمایتی است که چند ماه زودتر انجام شود.

گاهی یک مهلت منطقی، آزاد شدن بخشی از وثایق، دسترسی

کوته مدت به سرمایه در گردش، تسریع در استرداد مطالبات و مالیات های قابل استرداد یا ثبات در یک بخشنامه می تواند بیشتر از یک بسته بزرگ حمایتی به ادامه فعالیت یک کسب و کار کمک کند.

بنگاه کوچک معمولاً دنبال امتیاز ویژه نیست.

بیشتر از هر چیز می خواهد بتواند فردا را پیش بینی کند.

بداند اگر امروز تولید کرد، اگر نیروی جدید گرفت، اگر قرارداد بست و اگر سرمایه گذاری کرد، چند ماه بعد قواعد بازی ناگهان عوض نمی شوند.

خطر اصلی امروز شاید فقط تعمیلی کسب و کارهای کوچک نباشد. خطر بزرگتر این است که تعداد زیادی از آنها همچنان باز بمانند، اما دیگر توان رشد نداشته باشند. نه استخدام کنند، نه سرمایه گذاری کنند، نه محصول تازه ای بسازند و نه ریسک توسعه را بپذیرند. اقتصادی که بنگاه هایش فقط برای زنده ماندن تصمیم می گیرند، ممکن است مدتی سرپا بماند؛ اما به سختی می تواند رشد کند. حمایت واقعی از کسب و کار کوچک یعنی کاری کنیم که هدف مدیر فقط رسیدن به آخر ماه نباشد. بقا یعنی چراغ کسب و کار خاموش نشود؛ تاب آوری یعنی هنوز دلیلی برای روشن تر کردن آن چراغ وجود داشته باشد.

امیرحسین نوریان معاون بازرگانی فولاد شاهرود شد

صفحه ۴

کاهش تولید معادن در پی رکود بازار و ناترازی انرژی

صفحه ۴

حسین راغفر در گفت و گوی اختصاصی با عصر اقتصاد عنوان کرد

سقوط مطلق طبقه متوسط در باتلاق تورم

صفحه ۲

تعمیلی یک کسب و کار معمولاً از روزی شروع نمی شود که کرکره پایین می آید.

خیلی قبل تر آغاز شده است.

از روزی که صاحب کسب و کار تصمیم می گیرد فعلاً نیروی جدید بگیرد. از وقتی خرید یک دستگاه را عقب می اندازد. از وقتی موجودی انبار را کمتر می کند. از وقتی بخشی از سرمایه شخصی اش را وارد شرکت می کند تا حقوق آخر ماه پرداخت شود. از وقتی به تأمین کننده می گوید چند روز بیشتر مهلت بدهد و به مشتری می گوید لطفاً زودتر تسویه کنید.

چراغ هنوز روشن است، چند نفر هنوز مشغول کارند و شاید حتی فروش هم ادامه داشته باشد؛ اما درون کسب و کار اتفاق دیگری در حال رخ دادن است: حاشیه امن آن آرام آرام از بین می رود.

به نظرم امروز بخش مهمی از کسب و کارهای کوچک و متوسط ایران دقیقاً در همین نقطه قرار گرفته اند.

مسئله فقط کاهش فروش نیست. هزینه مواد اولیه بالا رفته، تأمین مالی دشوارتر شده، نقدینگی محدودتر است، هزینه نیروی انسانی، بیمه، انرژی، حمل و اجاره افزایش پیدا کرده و در کنار همه اینها، بنگاه باید مجموعه ای از تکالیف مالیاتی و اداری را نیز انجام دهد.

مالیات، به خودی خود مسئله نیست. هیچ اقتصاد سالمی بدون مالیات اداره نمی شود و بنگاه اقتصادی هم نمی تواند انتظار داشته باشد از مسئولیت مالیاتی خود کنار گذاشته شود. مسئله از جایی شروع می شود که مالیات، بیمه و سایر تعهدات از توان واقعی جریان نقدی بنگاه جلو می زنند.

یک کسب و کار ممکن است روی کاغذ سود داشته باشد، اما پولش هنوز دست مشتری باشد. ممکن است فروشی انجام داده باشد که وصول آن چند ماه زمان ببرد، اما مالیات، بیمه، حقوق، اجاره و اقساط او منتظر وصول آن پول نمی مانند. اینجاست که تفاوت میان «سود» و «نقدینگی» اهمیت پیدا می کند. بنگاه ممکن است سودده باشد اما پول نداشته باشد؛ و کسب و کاری که پول ندارد، حتی اگر روی کاغذ سودآور باشد، نمی تواند مدت زیادی دوام بیاورد.

در ماه های اخیر بخش خصوصی بارها درباره همین فشارها هشدار داده است؛ از دشواری تأمین سرمایه در گردش و محدودیت دسترسی بنگاه های کوچک به منابع بانکی گرفته تا مسائل مالیاتی، تأمین اجتماعی و بی ثباتی مقررات. مسئله مهم این است که بنگاه های کوچک معمولاً امکانات بنگاه های بزرگ را ندارند. نه ذخیره نقدی بزرگی دارند، نه دسترسی یکسانی به منابع مالی و نه می توانند برای هر شوک اقتصادی ماه ها صبر کنند.

برای یک شرکت بزرگ ممکن است کاهش فروش چندماهه یک مسئله مدیریتی باشد؛ برای یک کسب و کار کوچک همان اتفاق می تواند مسئله بقا باشد.

اینجاست که به نظرم باید تفاوت «بقا» و «تاب آوری» را جدی تر ببینیم. بقا یعنی کسب و کار امروز تعطیل نشود. تاب آوری یعنی علاوه بر اینکه تعطیل نشود، توان فردای خودش را هم از دست ندهد.

ممکن است با تقسیت یک بدهی، تمدید یک مهلت یا اعطای یک تسهیلات کوتاه مدت، چند ماه دیگر به عمر یک بنگاه اضافه کنیم. این کار در جای خود لازم و مفید است، اما الزاماً به معنای تاب آوری شدن آن نیست.

اگر کسب و کار برای پرداخت هزینه های جاری مجبور شود سرمایه

باری سنگین بر دوش جامعه باقی می ماند.

چرا این زخم برای اقتصاد امروز ایران مهم است؟

اقتصاد ایران در سال های گذشته، آماج شوک های پی در پی تحریم، تورم مزمن، رکود سرمایه گذاری و جنگ های امنیتی، سایبری و نظامی بوده است. نتیجه، دوره های طولانی از بیکاری بالاست که صرفاً با چند فصل رشد اقتصادی شکننده، درمان نخواهد شد. هر سالی که از عمر یک جوان تحصیل کرده در صف انتظار شغل می گذرد، نعتها مهارت های فنی اش، که سرمایه ی اجتماعی و امیدش به آینده را نیز تحلیل می برد. این زخم ها، اکنون در قالب مهاجرت نخبگان، کاهش نرخ مشارکت اقتصادی و گسترش مشاغل ناپایدار خود را نشان می دهند.

درمان زخم، پیش از آنکه چرک کند

خبر بد این است که اثر باتلاقی، یک باره پدید نمی آید و یک باره هم درمان نمی شود. اما خبر خوب اینکه می توان جلوی عمیق تر شدنش را گرفت. نسخه ی اقتصاددانان، چرخش از سیاست های «منتظر رشد ماندن» به «مداخله ی فعال» است:

۱. بازآموزی ضرریتی: به محض وقوع شوک و تعدیل نیرو، دولت باید به جای پرداخت مقرری صرف، روی مهارت آموزی هدفمند سرمایه گذاری کند. هر ماه تأخیر، هزینه ی بازگشت را تصاعدی بالا می برد.

۲. یارانه ی دستمزد هوشمندانه: پرداخت بخشی از حقوق نیروی کار جدید توسط دولت برای مدت محدود، انگیزه ی کارفرمایان برای استخدام «بیرونی ها» را افزایش می دهد.

۳. شغای روان در کنار شغای اقتصاد: خدمات مشاوره ی شغلی و حمایت های روان شناختی، باید بخشی از پسته ی سیاستی باشد تا کارچوپان ناامید، به چرخه بازگردند.

پرسش آخر اینکه: آیا سیاست گذار اقتصادی ما، هنوز بیکاری را یک سرماخوردگی گذرا می بیند یا یک زخم عمیق که می تواند به عفونی مزمن بدل شود؟ پاسخ به این پرسش، نه در کلاس های درس، که در سرنوشت میلیون ها انسانی نهفته است که هر روز صبح، با آمیدی نحیف، در بازار کاری را می زنند که سال ها است به رویشان بسته مانده است.

مناطق آزاد و ویژه اقتصادی

بازدید سرکنسول ترکیه از

زیرساخت‌های لجستیکی ماکو؛ بررسی راهکارهای تسهیل تردد در مرز بازرگان

سرکنسول جمهوری ترکیه در ارومیه و هیئت همراه، با حضور حسین ولی‌زاده، مدیر لجستیک و حمل‌ونقل سازمان منطقه آزاد ماکو و مشاوران مدیرعامل سازمان، از زیرساخت‌ها و پروژه‌های توسعه‌ای لجستیکی منطقه بازدید کردند.

به گزارش عصر اقتصاد، در جریان بازدید از مجموعه‌های تیرپارک و سامانه‌های نوبت‌دهی، راهکارهای کاهش ترافیک و تسهیل تردد ناوگان در مرز بازرگان بررسی شد. مدیر لجستیک و حمل‌ونقل سازمان منطقه آزاد ماکو در این بازدید پیشنهاد اختصاص یک روز در هفته برای خروج هماهنگ بیش از ۷۰۰ کامیون خالی را با هدف کاهش ازدحام مرزی مطرح کرد.

حسین ولی‌زاده همچنین با اشاره به پذیرش روزانه ۶۰۰ تا ۷۰۰ کامیون ورودی از سمت ترکیه، بر ضرورت هماهنگی دو کشور برای افزایش ظرفیت پذیرش ناوگان و استفاده مؤثر از زیرساخت‌های موجود در مسیر تحقق چشم‌انداز تجارت ۳۰ میلیارد دلاری تأکید کرد.

اقدامات توسعه ای ارس در تراز ملی بوده و مایه مباحات کشور است

معصومه آقاپور، مشاور رئیس جمهور در امور همکاری های اقتصادی و حمیده جردباری، معاون رسانه اداره کل روابط عمومی دفتر رئیس جمهور در جریان سفر به منطقه آزاد ارس با هادی مقدم زاده، رئیس هیات مدیره و مدیرعامل این سازمان دیدار و ضمن گفت و گو درباره ظرفیت ها و دستاوردهای منطقه، روند توسعه و رونق اقتصادی این منطقه و دستاوردهای ارس در حوزه های مختلف را در تراز ملی عنوان کرده و آن را مایه مباحات ملی بیان کردند.

به گزارش عصر اقتصاد، هادی مقدم‌زاده در این دیدار با اشاره به جایگاه مناطق آزاد در تحقق اهداف توسعه ملی، اجبای مزیت های قانونی این مناطق را لازمه ایفای نقش موثر آنها در اقتصاد کشور دانست و گفت: برای دستیابی به جایگاه واقعی مناطق آزاد، باید در ساختار دولت نسبت به ماموریت ها و ظرفیت های این مناطق درک و همگرایی مشترکی شکل بگیرد. اجرای قوانین مرتبط با مناطق آزاد از جمله اجرای ماده ۶۵ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور در تسهیل فعالیت های اقتصادی و رفع موانع پیش روی سرمایه گذاران مناطق اهمیت اساسی دارد.

مقدم‌زاده اظهار کرد: در حوزه انرژی های تجدیدپذیر با توجه به ضرورت رفع ناترازی انرژی کشور، توسعه نیروگاه های خورشیدی را در اولویت قرار داده ایم و تحقق ظرفیت ۴۰۰ مگاواتی وعده داده شده به رئیس جمهور را تا پایان سال جاری دنبال می کنیم.

وی، توسعه متوازن زیرساخت ها در پنج زون منطقه را از اولویت های مدیریت ارس برشمرد و افزود: توسعه راه های ارتباطی، تامین زیرساخت های آب و برق، تقویت بسترهای سرمایه گذاری و توسعه ظرفیت های صنعتی، کشاورزی و گردشگری با جدیت در تمامی زون ها دنبال می شود.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد ارس با اشاره به موقعیت ژئوپلیتیکی ارس و همجواری با ارمنستان، جمهوری آذربایجان و جمهوری خودمختار نخجوان، برخورداری از ظرفیت های متنوع اقتصادی را مزیت راهبردی منطقه دانست و گفت: ارس در حوزه های صنعت، کشاورزی، سرمایه گذاری، گردشگری و انرژی ظرفیت های متمازی دارد و می تواند نقشی محوری در توسعه لجستیک و انرژی کشور ایفا کند. به گفته وی، معیار نهایی موفقیت برنامه های توسعه ای، تبدیل دستاوردهای اقتصادی و زیرساختی به رضایت عمومی و بهبود شرایط زندگی مردم است.

مشاور رئیس جمهور در امور همکاری های اقتصادی نیز با تمجید از عملکرد مدیرعامل سازمان منطقه آزاد ارس، مقدم زاده را مدیری جوان، پرتلاش و موفق توصیف کرد و گفت: از زمان حضور وی، رونق مناسبی در منطقه ایجاد شده و اقدامات انجام یافته در ارس مایه افتخار است.

تردد بیش از ۸ هزار مسافر در مسیر دریایی کیش طی یک هفته

بندر تجاری کیش طی هفته گذشته شاهد جابه‌جایی ۸ هزار و ۲۴ مسافر از طریق شناورهای خودروبر و شناورهای مسافری تندرو بود. به گزارش عصر اقتصاد به نقل از روابط عمومی و امور بین‌الملل سازمان منطقه آزاد کیش، در بازه زمانی ۲۵ مهر تا ۸ آبان ۱۴۰۵، مجموع تردد مسافران در مسیر دریایی کیش به ۸ هزار و ۲۴ نفر رسید.

بر اساس آمار ثبت‌شده، در این مدت ۴ هزار مسافر وارد جزیره کیش شدند و ۴ هزار و ۲۴ مسافر نیز از جزیره خارج شدند.

در بخش شناورهای خودروبر (لندینگ‌کرافت)، در مجموع ۴ هزار و ۷۷۹ مسافر جابه‌جا شدند که شامل ۲ هزار و ۲۷۱ مسافر ورودی و ۲ هزار و ۵۰۸ مسافر خروجی بود. این شناورها به این بازه زمانی ۱۲۱ سفر انجام دادند که شامل ۶۰ سفر ورودی و ۶۱ سفر خروجی است. همچنین در این مدت یک‌هزار و ۵۹۳ دستگاه خودروی سواری از طریق شناورهای خودروبر جابه‌جا شد که از این تعداد، ۷۵۷ دستگاه وارد جزیره و ۸۳۶ دستگاه از جزیره خارج شد.

شناورهای مسافری تندرو نیز با انجام ۹۵ سفر، در مجموع ۳ هزار و ۲۴۵ مسافر را جابه‌جا کردند که از این تعداد، یک‌هزار و ۷۲۹ مسافر ورودی و یک‌هزار و ۵۱۶ مسافر خروجی ثبت شده است. تعداد سفرهای این شناورها شامل ۴۸ سفر ورودی و ۴۷ سفر خروجی بوده است.

گروه ایران

مریم غدیرپور

https://asre-eghtesad.com

گزارش‌های میدانی رسانه‌ها از نخستین روزهای آبان حاکی از موج تازه و خردکننده تورم در بخش‌های گوناگون معیشتی است؛ به طوری که جامعه با جهش هم‌زمان قیمت‌ها مواجه شده و افزایش ۱۵ درصدی نرخ شیر خام در کنار رشد ۴۰ درصدی تعرفه مکالمه و بسته‌های اینترنتی، فشار مضاعفی بر دخل‌وخرج خانوارها تحمیل کرده است. از سوی دیگر افزایش رسمی نرخ بلیت قطار و زمزمه‌های جدی گرانی بلیت هواپیما، عملاً هزینه جابه‌جایی را برای بخش عمده‌ای از آحاد جامعه به مرز غیرممکن رسانده و زندگی روزمره را با تنگنای شدیدتری روبه‌رو ساخته است.

در این میان، اقتصاددانان در گفتگو با عصر اقتصاد پیرامون شرایط حاکم تأکید کرده‌اند: سیاست‌گذار اقتصادی کمترین توجهی به قدرت خرید مردم ندارد. این همه تورمی درست زمانی کلید خورده است که هزینه سبد معیشت کارگری ارقام نجومی را لمس می‌کند؛ سیدی که حتی همین افزایش‌های پی‌درپی اخیر در محاسبات آن منظور نشده و عملاً دستمزد بخش مولد جامعه را به یک‌سوم خط فقر رسانده است.

در واقع وقتی نهادهای رسمی موتور محرک گرانی کالاها و خدمات پایه‌ای می‌شوند، تحمیل این بار سنگین بر دوش قشر ضعیف و کارگر، معنایی جز فروپاشی معیشت و نابودی تدریجی تاب‌آوری اجتماعی باقی نمی‌گذارد.

افسانه تورم دستمزدی و بنیان واقعی گرانی
حسین راغفر، اقتصاددان، در گفتگویی اختصاصی با عصر اقتصاد پیرامون موج سهمگین گرانی‌ها و تورم تحمیل‌شده بر معیشت جامعه، به نقد صریح سیاست‌های پولی و مالی پرداخت و اعلام کرد: افزایش قیمت ارز اصلی‌ترین عامل تورم است و این روند توسط خود دولت در ایران رقم می‌خورد.

وی با رد ادعاهای تریبون‌های رسمی مبنی بر نقش دستمزدها در افزایش قیمت‌ها، تأکید کرد: این ادعا که افزایش دستمزد کارگران موجب رشد تورم می‌شود از اساس غلط است و صرفاً پوششی جهت تداوم سیاست‌های نئولیبرالی و سرکوب معیشت به شمار می‌رود.

سرکوب دستمزد عامل اصلی رکود اقتصادی است
این استاد دانشگاه در ادامه تحلیل خود پیرامون پیامدهای این رویکرد انقباضی و ضدتولیدی به خبرنگار عصر اقتصاد اظهار داشت: سیاست‌گذاران با کاهش

حسین راغفر در گفت و گوی اختصاصی با عصر اقتصاد عنوان کرد

سقوط مطلق طبقه متوسط در باتلاق تورم

راغفر با اشاره به ناسازگاری شدید مخارج با ناپود ساخته و بدین ترتیب، رکود عمیق‌تری بر بخش تولید تحمیل کرده‌اند. راغفر با اشاره به خطرات گسترش شکاف طبقاتی و فشارهای طاقت‌فرسای ناشی از جهش اقلام مصرفی افزود: «مهندس فوق‌لیسانسی که ناچاراً در اسنپ کار می‌کند یک بمب نارضایتی‌ست.»

در نهایت وی خاطرنشان ساخت گرانی‌های پی‌درپی اخیر کالاها و خدمات، نتیجه مستقیم انتقال کسری بودجه دولت و منافع گروه‌های خاص به جیب فرودستان است و تا زمانی که منطق توزیع رانت ارزی دگرگون نشود، مهار این بحران غیرممکن خواهد بود.

ای کاش دولت به جلی صدور مجوز گرانی حقوق کارگران را بازنگری می‌کرد

این استاد دانشگاه در ادامه تحلیل خود پیرامون راهکارهای برون‌رفت از این تنگنا اظهار داشت: ای کاش دولت به جای اینکه مجوزهای متعدد برای گرانی کالاهای اساسی نظیر شیر و خدمات حساسی همچون ارتباطات تلفنی و دارو و درمان صادر کند، در یک اقدام اصولی و الگوگرفته از کشورهای دیگر با تورم بالا، اجازه بازنگری در حقوق کارگران را صادر می‌نمود و همان‌طور که وعده داده بود، دستمزدها را در نیمه دوم سال ترمیم می‌کرد.

راغفر با اشاره به ناسازگاری شدید مخارج با ناپود ساخته و بدین ترتیب، رکود عمیق‌تری بر بخش تولید تحمیل کرده‌اند. راغفر با اشاره به خطرات گسترش شکاف طبقاتی و فشارهای طاقت‌فرسای ناشی از جهش اقلام مصرفی افزود: «مهندس فوق‌لیسانسی که ناچاراً در اسنپ کار می‌کند یک بمب نارضایتی‌ست.»

در نهایت وی خاطرنشان ساخت گرانی‌های پی‌درپی اخیر کالاها و خدمات، نتیجه مستقیم انتقال کسری بودجه دولت و منافع گروه‌های خاص به جیب فرودست محدود نمی‌ماند و در حال حاضر طبقه متوسط جامعه به زیر خط فقر، به روشنی نشان ساختار طبقاتی کشور را متلاشی ساخته و دستاوردهای چند دهه تلاش اجتماعی را بر باد می‌دهد.

تحمیل گرانی‌های سنگین مهر و آبان‌ماه، حاشیه امنیت مالی را حتی از اقشار متوسط رو به بالا نیز سلب کرده است و با استمرار سیاست‌های تورم‌زا و تخلیه مداوم قدرت خرید آحاد جامعه، کشور در آینده‌ای بسیار نزدیک با بحران عمیق تقاضا، گسترش بی‌سابقه فقر عمومی و زوال کامل پویایی اقتصادی روبه‌رو خواهد شد.

رئیس سازمان برنامه و بودجه افزود اکنون سامانه‌های این سازمان به دانشگاه‌ها، نظام قراردادی و شبکه بانکی متصل شده‌اند و اطلاعات مورد نیاز به‌صورت هوشمند جمع‌آوری و صلاحیت شرکت‌ها بررسی می‌شود. وی گفت فرایندی که پیش‌تر به دریافت ده‌ها هزار نامه نیاز داشت، اکنون در چند دقیقه انجام می‌شود.

پورمحمدی همچنین از استفاده از هوش مصنوعی برای پاسخ‌گویی به پرسش‌های فنی پیمانکاران خبر داد و گفت الزامات و استانداردهای فنی ساخت‌وسازهایی مانند پل، بیمارستان و مدرسه در این سازوکار قرار گرفته است تا هزینه پیمانکاران کاهش یابد و دقت اجرای سازه‌ها افزایش پیدا کند.
بودجه سلامت؛ بازنگری در ارز ترجیحی دارو و اصلاح نظام ارجاع
پورمحمدی با اشاره به اختصاص سالانه حدود ۳ میلیارد دلار ارز ترجیحی به حوزه بهداشت و درمان گفت افزایش هزینه‌های درمان و سهم پرداختی بیماران، ضرورت بازنگری در سازوکار تخصیص این منابع را مطرح کرده است. وی اصلاح نظام ارجاع، کاهش هزینه‌های غیرضروری درمان و هدایت حمایت‌های دولتی به ذی‌نفعان اصلی را از محورهای مورد بررسی برای بودجه سلامت سال آینده برشمرد و هدف این اقدامات را افزایش اثربخشی منابع و کاهش فشار هزینه‌های درمان بر مردم دانست.

هوش مصنوعی و برنامه‌های عدالت آموزشی
رئیس سازمان برنامه و بودجه گفت در دو سال اخیر با همکاری معاونت علمی ریاست‌جمهوری، وزارت آموزش و پرورش، وزارت ارتباطات و سازمان برنامه و بودجه، سازوکاری برای توسعه عدالت آموزشی طراحی شده که قرار است در اختیار آموزش و پرورش قرار گیرد.

وی با بیان اینکه ساخت مدرسه به‌تندی برای تحقق عدالت آموزشی کافی نیست، توضیح داد که در این سازوکار با استفاده از هوش مصنوعی، استعداد دانش‌آموزان از طریق ارزیابی عملکرد آنها در محیط دیجیتال بررسی می‌شود تا مشخص شود سرمایه‌گذاری آموزش باید بر کدام

توانایی‌ها متمرکز شود. به گفته وی، این روش برای شنجش برخی مشکلات جسمی و روحی و روانی دانش‌آموزان نیز در نظر گرفته شده و می‌تواند به تحقق عدالت آموزشی در مناطق کمتر برخوردار کمک کند.

پورمحمدی همچنین از آموزش معلمان بدون نیاز به حضور خبر داد و گفت با همکاری فرهنگستان زبان و ادب فارسی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و معاونت علمی ریاست‌جمهوری، سازوکاری برای کمک به حفظ زبان فارسی در عصر هوش مصنوعی طراحی شده است.

وی در بخش دیگری از اظهارات خود درباره کالابریگ گفت برای افرادی که سامانه‌ها درآمد آنها را کمتر از سطح تعیین‌شده نشان می‌داد، پیامک ارسال شد. پس از تأیید افراد و بررسی وضعیت درآمدی آنها، اعتبار کالابریگ برخی خانوارها افزایش یافت.

جامعه

فقط دریافت‌کنندگان پیامک به «دولت من» مراجعه کنند

رئیس مرکز آمار ایران از آغاز سرشماری ثبتی‌مبنای نفوس و مسکن خبر داد و اعلام کرد: خانوارهای پیامک‌دریافت‌کننده برای تأیید اطلاعات به سامانه «دولت من» مراجعه کنند.

غلامرضا گودرزی رئیس مرکز آمار ایران، در گفتگویی تلویزیونی با اشاره به آغاز رسمی سرشماری عمومی نفوس و مسکن به روش ثبتی‌مبنا اظهار کرد: تفاوت اصلی سرشماری امسال با دوره‌های گذشته، تغییر رویکرد از خوداظهاری به استفاده از اطلاعات ثبت‌های اداری است.

وی افزود: اطلاعات مورد نیاز سرشماری در سال‌های گذشته تا حد زیادی از طریق ثبت اطلاعات مردم در سامانه‌های مختلف جمع‌آوری شده و کارشناسان مرکز آمار نیز این داده‌ها را بررسی کرده‌اند. اکنون با آغاز رسمی سرشماری، بخش عمده داده‌های آماری مورد نیاز از ثبت‌های اداری تأمین شده و این طرح وارد مرحله دوم خود شده است.

رئیس مرکز آمار ایران با اشاره به ارسال پیامک برای برخی از شهروندان گفت: در این مرحله، از افرادی که اطلاعات آنها نیازمند اصلاح یا راستی‌آزمایی است، درخواست می‌شود به سامانه «دولت من» مراجعه کنند و اطلاعات مورد نیاز را ارائه دهند.

گودرزی تأکید کرد: مراجعه به این سامانه برای همه مردم ضروری نیست و تنها افرادی که پیامک دریافت می‌کنند، باید برای تکمیل یا تأیید اطلاعات خود اقدام کنند.

وی درباره بخش دیگر سرشماری توضیح داد: برای استخراج ویژگی‌های جمعیتی و اطلاعات مربوط به مسکن، مأموران سرشماری به‌جای مراجعه به همه خانوارها، به درصدمحدودی از آنها مراجعه خواهند کرد که این میزان حدود ۵ درصد خانوارهاست.

رئیس مرکز آمار ایران از مردم خواست با مأموران سرشماری همکاری کنند و افزود: مشخصات و اطلاعات لازم درباره مأموران و نحوه مراجعه آنها از طریق رسانه ملی و رسانه‌های استانی اطلاع‌رسانی خواهد شد.

دریافت خدمات دولتی به احراز نشانی معتبر مشروط شد

با ابلاغ آیین‌نامه اجرایی گسترش و به‌کارگیری کدپستی و نشانی استاندارد مکان‌محور (جی‌نف) از سوی معاون اول رئیس‌جمهور، دستگاه‌های اجرایی و ارائه‌دهندگان خدمات عمومی به اجرای الزامات جدید برای احراز نشانی قانونی، یکپارچه‌سازی اطلاعات مکانی و اتصال داده‌های نشانی به فرایند ارائه خدمات دولتی مکلف شدند.

به گزارش ایسنا، آیین‌نامه اجرایی گسترش و به‌کارگیری کد پستی و نشانی استاندارد مکان‌محور (GNAF) در سامانه‌ها و پایگاه‌های اطلاعات دستگاه‌های اجرایی کشور و ارائه‌دهندگان خدمات عمومی، از سوی محمدرضا عارف، معاون اول رئیس‌جمهور ابلاغ شد.

این آیین‌نامه با هدف یکپارچه‌سازی اطلاعات نشانی و تقویت تبادل داده میان دستگاه‌های اجرایی، الزامات مشخصی را برای احراز نشانی اشخاص، ثبت معاملات ملکی و مدیریت اطلاعات مشترکان خدمات عمومی تعیین کرده است. این مصوبه در هشت ماده و با پیشنهاد مشترک چند وزارتخانه و سازمان برنامه و بودجه کشور، با همکاری مرکز آمار ایران، به تصویب هیئت وزیران رسیده است.نظام ملی نشانی‌گذاری مکان‌محور یا جی‌نف، زیرساختی برای پیوند کد پستی، نشانی استاندارد و مختصات جغرافیایی هر مکان است. این نظام با تبدیل نشانی به داده‌ای استاندارد و قابل تبادل میان سامانه‌های دستگاه‌های اجرایی، زمینه شناسایی دقیق‌تر اماکن، کاهش خطاهای نشانی و بهبود برنامه‌ریزی مبتنی بر مکان را فراهم می‌کند. ابلاغ آیین‌نامه جدید، چارچوب الزام‌آور استفاده از این زیرساخت را در خدمات دولتی و عمومی مشخص کرده و دستگاه‌ها را به تطبیق اطلاعات مکانی با پایگاه‌های هویتی و اطلاعات پایه دولت ملزم می‌کند.مطابق ماده ۲ آیین‌نامه، دستگاه‌های اجرایی مشمول موظف‌اند هنگام ارائه خدمات عمومی و اختصاصی، کد پستی و نشانی استاندارد مکان‌محور را از پایگاه نظام ملی نشانی‌گذاری مکان‌محور شرکت ملی پست دریافت کنند. در صورتی که احراز آفگاه‌گاه اصلی اشخاص حقیقی ضرورت دارد، خدماتی در پایگاه اطلاعات املاک و اسکان مرجع استعلام خواهد بود. همچنین شرکت ملی پست مکلف است خدمات تخصیص، ثبت، اعتبارسنجی، تطبیق، اصلاح و به‌روزرسانی نشانی استاندارد را به‌صورت برخط ارائه دهد.بر اساس ماده ۳، ارائه خدمات رقومی و استعلامی دولت به تطابق قطعی شماره ملی متقاضی با کد پستی و نشانی استاندارد آفگاه‌گاه قانونی او در پایگاه اطلاعات املاک و اسکان مشروط شده است. در صورت نبود سابقه با وجود مغایرت، سامانه‌های ارائه‌دهنده خدمت باید متقاضی را به‌صورت خودکار و برخط برای اظهار و اصلاح نشانی هدایت کنند و ارائه خدمت تا دریافت تأییدیه برخط، مطابق فرایندهای آیین‌نامه، به حالت تعلیق درمی‌آید.

بخشی از مطالبات پیمانکاران وزارت کار پرداخت شد

معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: با آسیب‌شناسی پروژه‌های معطل‌مانده، بر اساس راهبردی مشخص اقدامات لازم انجام شد و بخشی از مطالبات پیمانکاران مربوط به سال قبل نیز پرداخت شد.

کار و رفاه اجتماعی، سیدجواد رضوی در دومین نشست تخصصی مدیران کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی سراسر کشور با اشاره به ضرورت استمرار در فرآیند بهبود عملکرد تصریح کرد: تاب‌آوری در برابر دشواری‌های مسیر تغییر و پایبندی به برنامه‌های اصلاحی، از الزامات بهبود پایدار عملکرد در سازمان‌ها به شمار می‌رود.

به گفته وی مدیریت صحیح زمان، هدفمندی اقدامات، ارزش آفرینی، همکاری سازمانی و استمرار در اصلاح فرآیندها از محورهای اساسی توجه به بهره‌وری در نظام مدیریتی به شمار می‌رود.رضوی با تأکید بر ضرورت توجه جدی به آموزش و توانمندسازی نیروی انسانی اظهار کرد: موضوع آموزش و یادگیری مؤثر باید با شتاب بیشتری دنبال شود و در حوزه منابع انسانی، آموزش اولویت نخست ماست.

